

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΑΝΙΔΑ

“Οτι έδημουργήθηκε μια πολιτική κατάστασις καθολοκάπριαν καινούργια, μετά τὴν ἀλησμόνητη ἡ Ἰθνικὴ—ὅπως τὴν θέλουν μερικοὶ—νῦχτα τῆς Σανίδας, ὅλοι τὸ βλέπουν, ὅλοι τὸ αἰσθάνονται, ἕστω κ' ἀν ὅλοι δὲν ἔχουν τὴν ὄρεξι ἡ τὸ θάρρος ἡ καὶ τὸ συμφέρο, νὰ τὸ ποῦν. Καλὴ ἡ κακὴ ἡ κατάστασις αὐτὴ, πρὸς βελτίωσιν ἡ πρὸς ἀποβαρδόρωσιν, κατάστασις ποὺ θάνοιξῃ νέο δρόμο στὴν πολιτικὴ ἡ ποὺ θὰ σπρώξῃ τὴν ρουσφετογέννητη χρόνια καὶ χρόνια πίσω—ἀλλος ὁ λόγος. Εἶναι δημος καὶ μένει καινούργια πάντοτε «εἴτε» τὶς σκαλωσὶες βγαλμένη—τῶν γιατῶν τὶς ἰερές», ἡ κατάστασις ποὺ ἔφερε τὸν κ. Δηλιγιάννη στὴν 'Αρχή, ποὺ τὸν συγκρατεῖ ἀκόμη σ'. αὐτὴν, καὶ ποὺ ἀργὰ ἡ γρήγορα, μιὰ μέρα θὰ τὸν ρίξῃ. Καὶ ἡ ἀπόδειξις: “Ἐνας βουλευτὴς 'Αττικάρχης καὶ Σανιδάρχης, ὅπως ἐτιλοφορεῖτο κομπάζων ὁ ἴδιος, ἔλεγε στὸ καφφενεῖο τοῦ Ζαχαράτου ἔνα πρᾶ, εἰς δημολὸν «φίλων ἐκλογέων» τὰ βαρυσήμαντα αὐτὰ λόγια:

— Μὲ τὶς σανίδες ἥρθε καὶ μὲ τὶς σανίδες θὰ πέσῃ. Νὰ μοῦ τὸ θυμάστε. Εὔτυχῶς δλα τὰ γιατὶα τῆς 'Αθηνᾶς δὲν ἐτελείωσαν ἀκόμη, κ' ὑπάρχουν σανίδες γιὰ νὰ πατήσῃ σὲν ἔσθη ἡ ὥρα νὰ κατεβῇ ἀπ' τὴν 'Αρχή...” Εμεῖς, μὲ τὰ χέρια μας τοῦ φτιάξαμε τὰ σκαλωσὶὰ ποὺ ἀνέβηκε, ἐμεῖς μὲ τὰ χέρια μας καὶ μὲ τὶς ἴδιες σανίδες θὰ τοῦ στήσουμε καὶ τὴν σκαλωσὶὰ ποὺ θὰ κατεβῇ.

‘Ο κ. Βουλευτὴς, καθὼς τὸ ώμολογοῦσε ἀλλως τε καὶ ὁ ἴδιος μὲ ἀξιοθάνυμαστη εἰλικρίνεια, δὲν κατεφέρετο κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, διότι δὲν ἐτῆροσε τὶς προεκλογικὲς ὑποσχέσεις της, τὶς ἀποκρυσταλλωμένες στὸ πολύκροτο πρόγραμμά της. Αὕτη οὔτε τὰ ἔλογάριαζε καθόλου, ἀφοῦ ἦτο ἀρκετὰ ἔξυπνος, γιὰ νὰ ξέρῃ πῶς ὑποσχέσεις προεκλογικές, γιὰ τὰ γενικὰ ζητήματα, ἔχουν τὴν ἀξίαν μπουρμπουλήθρας καὶ διαλύονται εὐθὺς τὴν ἐπομένην τῶν ἐκλογῶν. ‘Ο κ. Βουλευτὴς κατεφέρετο, διότι ἡ Κυβέρνησης δὲν τοῦ ἔδωκε τὰ ρουσφέτια ποὺ ἐπρεπε νὰ τοῦ δώσῃ, διήτι τὸν ἔξθεσε—δικῆ του ἡ ἐκφραστὶς—ἀπέναντι τῶν ἐκλογέων του.

— Τὰ παιδιά ποῦ πῆραν τὶς σανίδες στὸ χέοι, ζητοῦντες ψωμὶ σήμερα καὶ ἡ Κυβέρνησις ψωμὶ δὲν μᾶς δίνει.

Αὐτὰ ποῦ ἔλεγε μὲ τόση εἰλικρίνεια ὁ κ. Ἀττικάρχης καὶ οἱ ἀκροαταὶ του μόνον ποῦ δὲν τὸν ἔχειροκρότησαν, αὐτὰ ἀπάνω κάτω εἶπαν καὶ ὅλοί Κυβερνητικοὶ βουλευταὶ ποῦ εἶδαν καὶ ἔπαθαν νὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες τους καὶ νάρθοιν ἑῶ γιὰ ν' ἀρχίσουν τὴν θερινὴν σαιζὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου τῆς ὁδοῦ Σταδίου. Καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀναγκάσθηκε νὰ πληρώσῃ θεωρικὰ—ἥγουν νὰ δώσῃ ρύουσφέται—ὅπως καὶ στὴν ἀρχαιότητα, γιὰ νὰ καταφέρῃ τοὺς Ἀννίδας τῶν θεσμῶν νὰ ἔγκαταλείψουν τὰς Καπύας τῶν.

Καὶ ἀπὸ ὃῶ ἀρχίζει καὶ ζωγραφίζεται μὲ χρώματα χτυπητὰ ἡ προαναφερθεῖσα καινούργια πολιτικὴ κατάστασις, ἡ μετὰ τὴν Σανίδα Κονοβουλευτικὴ εἰκόνων.

Οἱ Κυβερνητικοὶ βουλευταὶ κωλυσιεργοῦν, ἔρειδόμενοι στὴν Σανίδα. Οἱ ἀντιπολιτευόμενοι βουλευταὶ συντρέχουν τὴν Κυβέρνησιν στὸ μαγείρεμα τῆς ἀπαρτίας, φοβούμενοι τὴν Σανίδα. Ἡ Κυβέρνησις, στρητιζομένη στὴν Σανίδα, ἀφήνει τὸ πολιτικόν τῆς πρόγραμμα νὰ κοιμᾶται, ὡς ἡ μαρμαρωμένη βασιλοποῦλα τοῦ παραμυθιοῦ, τὸν ἀξύπνητο. Ἡ Ἀντιπολίτευσις τρέμουσα τὴν Σανίδα δὲν τολμᾷ νὰ τῆς προσφέρῃ τὰ μέσα τῆς πτώσεως, ἀλλὰ κάθεται καὶ σκιαμαχεῖ φαμφαρονίζουσα μὲ τὸ : «θὰ κάμω καὶ θὰ δεῖξω!» χωρὶς νὰ κίνη καὶ χωρὶς νὰ δείχνη ἀπολύτως τίποτε, Κ' ἔτσι ὅλοι καμαρώνουμε τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα—ὅτιος ἥμποροῦσε ἀξιόλογα, χωρὶς νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν λάμπροτητά του, νὰ μετατεθῇ στὸ τσίρκο τοῦ κ. Πιεραντώνη μὲ κλόουν καὶ μὲ ἀκροβάτες—τὸν μετὰ τὴν Σανίδα πολιτικὸν ἀγῶνα, τὸν πρωτοτυπότατον καὶ τὸν ἀφυσικώτατον, μὲ Συμπολίτευσιν λιανοτουφεκίζουσαν τὴν Κυβέρνησιν—προχθὲς ἀκόμη βουλευτὴς ὑπουργικὸς ἔφερε ἐνστασιν ἀπαρτίας—καὶ πλατσικολογοῦσαν εἰς βάρος της καὶ μὲ Ἀντιπολίτευσιν ὑποστηρίζουσαν τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ φύσιον μῆπως ἄμα ζητήσῃ νὰ τὴν φίξῃ, τῆς δώσῃ τὰ ὅπλα τῆς δημοκοπίας, τὰ ξύλινα ἀλλὰ εὔγλωττάτα.

Αὐτὸν εἶνε ἡ κατάστασις, τὴν ὅποιαν ἐδημιούργησε ἡ Σανίδα. Ἔν τούτοις ὑπῆρχαν καὶ μερικοὶ ἀγαθοὶ ἀστοὶ οἱ ὅποιοι, χωρὶς νὰ εἶναι φανατικοὶ Δηλιγιαννικοὶ καὶ χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρωνται καθόλου γιὰ τὰ πρόσωπα, ενθουσιασθηκαν ἀπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐπέμβασι τῆς Σανίδας καὶ ἐπίστευσαν ὅτι ὁ λαός, μόνον διότι ἀρπαξε μερικές, ἐν βρασμῷ κομματικῆς ὄρμης, σανίδες, ἔξυπνησε καὶ ἀρχισε νὰ προστατεύῃ τὰ ἀναιδῶς καταπατούμενα δικαιώματά του καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ιδικήν του θέλησι.

Ἐρωτήσατε τους καὶ σήμερα τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀν ἔξακολου-

θοῦν νὰ ἔχουν τὴν ἴδια ἀγαθὴν γνώμην γιὰ τῆς Σανδας τἀποτελέσματα καὶ θὰ τοὺς ἀκούσετε νὰ σᾶς ὅμολογοῦν συγκινητικῶτα πῶς καὶ τὸ πείραμα αὐτὸ δὲν ἐπέτυχε.

Δυστυχῶς δὲ ἵστα μὲ τὴν ὥρα ὁ ἰσολογισμὸς τῆς πολιτικῆς μας καταστάσεως, ἀπὸ τότε ποῦ δνοικεῖ ὑπὸ τὰς εὐχάς τῶν Συνταγματικῶν πολιτῶν ἢ πρώτη Βουλή, ὡς στὴν στιγμὴν ποῦ θὰ λῆξῃ ὑπὸ τὰ ἐνθουσιῶδη σανιδοκροτήματα, ἢ σημερινή, ἢ χελωνοειδῶς βαδίζουσα, μόνον ἀπὸ ἀποτυχόντα πειράματα ἀπαρτίζεται.

Δ. ΙΙ. Ταγκόπουλος.

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ κ. Σ. Δ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗ

(καθὴ γητοῦ τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Οἰνοκοΐας)

πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας.

(Συρέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον φύλλο).

«Ἡ γλῶσσας αὐτῆς, λέγουν, εἶναι προῖνη ἀγαθεῖας, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑποδουλώσεως καὶ τῆς ἐκβρέχρωσεως τοῦ ἔθνους. Ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἐνὸς ἔθνους βέβαιη ἔχει ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς γλώσσης του, ἀλλὰ ἂς ἰδοῦμε ποιὲ ἀκριβῆς ἡμπορεῖ νὰ εἶναι αὐτὴ ἢ ἐπίδρασις.

Οταν ἔνας ἔθνος καταπέσῃ καὶ παύσῃ νὰ ἔργαζεται πνευματικῶς, αὐτὸ βέβαια εἶναι λόγος γιὰ νὰ πκύσῃ νὰ ἔχῃ γλῶσσα φιλολογικὴ καὶ νὰ ἔχῃ μόνο γλῶσσα τοῦ λαοῦ, δηλ. νὰ ἀποβάλῃ ἡ γλῶσσα διετὸς τῆς λέξεως ποῦ παριστάνουν ἀνώτερες ἔννοιες καὶ νὰ περιορισθῇ στὸ πτωχὸ λεξιλόγιο ποῦ ἔχει κάθε γλῶσσα λαϊκή. Ἀφ' ἑτέρου ἡ συγχρώτισις μὲ ἀλλα ἔθνη ἐνὸς ἔθνους ποῦ δὲν ἔχει πλέον φιλολογικὴ γλῶσσα θὲ ἔχῃ ἀποτέλεσμα τὴν εἰσιγωγὴ πολλῶν ξένων λέξεων. «Ολ' αὐτὰ σωστά» καὶ πρέπει βέβαιη ἡ γλῶσσα ν' ἀποκτήσῃ πάλι τῆς φιλολογικῆς λέξεις, καθὼς καὶ νὰ ἀποβάλῃ τῆς ξένες λέξεις, διότι τοῦτο μπορεῖ νὰ γίνη χωρὶς ζημία, π. χ. νὰ λέμε ἐρίχυρο ἀντὶ ἀμαράτη, διότι δὲν δικρέρει τίποτε τὸ ἐνέχυρο ἀπὸ τὸ ἀμαράτη, καὶ ἐπομένως δὲν ζημιώνεται ἡ γλῶσσα, δχι δμως καὶ νὰ λέμε ζωμὸς ἀντὶ σοῦδα.

Αὐτὰ ὡς ἔδω εἶναι ἀποτέλεσματα ἀμαθείκες. Ἐπίσης ἀποτέλεσματα ἀμαθείκες εἶναι, δταν ὁ ἀστυνόμος γίνεται δεσρούδης, ὁ εἰρηνοδίκης γεροδίκης, τὸ πτυχεῖον ἐπιτυχεῖον καὶ τὸ εἰσιτήριον σωτήριον.

«Αλλ' ἄς ἔλθουμε τώρα στὸ τυπωδ. «Οταν αἰτοῦ; ὁ λαὸς εἰπῇ τραπέζῃ αὐτὶ